

Sogneblad

Skt. Elisabeths Kirke i Holbæk

nr. 2, 7. årg., 2018

Helligånden som Det Levende Vand

"Det vand, Jeg vil give ham, skal i ham blive en kilde, som vælder med vand til evigt liv." /Joh4,14b

"Pas godt på mig og min familie." "Skab fred imellem de stridende nationer / stammer / familier / enkelte mennesker..." "Gør mig rask." "Giv mig et godt job og mine børn - en god uddannelse..."

Mon ikke de nævnte eksempler hører under kategorien: hitlisten blandt vore intentioner – de sager, vi først og fremmest fremstiller for Gud og håber på, at Han gerne vil tage sig af? Hvad er fælles for alle disse intentioner? Det er, at de alle på overfladen vedrører verdslige behov. For lidt ambitiøse? Forkerte? Nej, tværtimod.

At frembære de såkaldte verdslige behov for Vorherre betyder troen på, at også disse behov er noget, Gud tager ganske alvorligt. Det er også et tegn på, at den bedende søger Guds nærvær, giver udtryk for en bevidst afhængighed af Gud.

Med verdslige behov – på overfladen – begynder dialogen mellem Jesus og den samaritanske kvinde. "Giv Mig noget at drikke" – beder Jesus den fremmede kvinde. Det er noget, der åbenbart optager samaritaneren. En jøde beder hende om vand. En ganske almindelig tjeneste og dog en yderst ualmindelig situation. "Jøder vil nemlig ikke have med samaritanere at gøre."

At skaffe vand til familiens forbrug har måttet være en ret krævende beskæftigelse, derfor tager kvinden med en stor interesse mod den fremmedes tilbud: "Enhver som drikker af det vand, Jeg vil give ham, skal aldrig i evighed tørste." Sikke et perspektiv! Man behøver ikke længere drage ud til brønden, fylde i forvejen tunge spande med vand og slæbe dem hjem.

Jesus beder om noget vand – retter en bøn om en verdslig(?) ting. Og Han lover vand – udsigten for at hverken kvinden eller hendes familie aldrig skal tørste; udsigten for, at hun ikke længere behøver at slæbe på de tunge spande; udsigten for, at i hvert fald noget af kvindens verdslige(?) besvær vil høre op. Og så flytter samtalen sig op på en helt anden, ja, en ganske ikke verdslig platform. Eller måske befandt den sig alligevel deroppe fra starten af?

Gud og mennesket mødes. Gud skaffer sig menneskets opmærksomhed ved at møde det der, hvor det nu befinder sig. Gud træder ydmygt frem: det er den samaritanske kvinde, der ejer en spand, hun kan øse vand med – skønt det er Gud, der både skabte hende og vandet. Ved at bede samaritaneren om en verdslig tjeneste åbenbarer Jesus for hende de evigt gældende behov. Disse realiseres bedst, når mennesket både står over for Gud og over for sig selv i sandhedens lys, skønt sandheden ikke nødvendigvis kun er ros og hæder. Kvindens indre øjne åbnes. Dette får hende til at øse af Guds indre dybde og dele det med andre. Det levende vand, som Jesus lover kvinden, er Helligånden – den uudtømmelige Kilde som med dåbens sakramente flytter ind i menneskets væsen.

Fysisk (måske verdsligt) kan det dreje sig om få dråber vand. Åndeligt er det altså en uudtømmelig Kilde. Neddykket i dens afgrund sikres mennesket trygheden – nogle gange også på det verdslige plan; altid på det dybere plan – også på trods af, at det f.eks. forfølges for Himmerigets skyld. Neddykket i denne Kilde føler mennesket sig fredfyldt – skønt urolighederne hænger rundt omkring. Neddykket i denne Kilde finder mennesket sig selv helt rask – skønt korsfæstet til et kors

Sognepræst: p. Michal Bienkowski, Frederiksgade 7, 4200 Slagelse

Tlf. 58 52 06 45; mobil: 20 72 89 51, e-mail: mb@katolsk-vestsj.dk. Hjemmeside: www.katolsk-vestsj.dk

Formand for menighedsrådet: Marymalar Elden, e-mail: eldenmarymalar@gmail.com

Redaktør af sognebladet: Birgit Bidstrup Jørgensen, e-mail: birgitbidstrupjoergensen@gmail.dk

under forskellige skikkelser. Neddykket i denne Kilde stoler mennesket på sin fremtid – skønt nutiden betyder ufrivillig arbejdsløshed og vanskeligheder med at skaffe sig en god uddannelse.

Denne Kilde – den lovede Helligånd både er liv i os og giver livet. Til evigheden. Vi befinder os allerede i dens midte i Kirkens fællesskab. Lad os drikke af den. Lad os tillade Kilden at forme os med det, vi drikker.

p. Michal Bienkowski

Korstegnet

I Faderens, Sønnens og Helligåndens navn. Amen.

Vi ser ofte mennesker, der gør korsets tegn. Ikke blot i forbindelse med den hellige messe, men også mennesker, der står foran at yde noget betydningsfuldt gør korsets tegn, f.eks. nogle fodboldspillere før en kamp. Men mon de samtidig beder den tilhørende bøn? Eller kan korstegnet komme til at fungere som en slags magisk ritual, der skal sørge for, at tingene går, som man selv ønsker? Hvilken dybere betydning ligger der i at gøre korsets tegn, og hvordan bør vi bruge denne kraftfulde bøn? I det følgende bringes, med tilladelse, først en artikel af Camilla Cselenyi fra Det kateketiske senter /Pastoralafdelingen i Oslo katolske bispedømme. Derefter vil jeg uddybe betydningen af dette tegn samt brugen af det.

At gøre korsets tegn er en meget gammel praksis, som går tilbage til apostlenes tid.

Dåbskandidaterne fik tegnet et kors på sig som udtryk for, at de fra da af tilhørte Kristus.

Vi kan forestille os, at de døbtte sidenhen selv gentog korstegnet for deres pande som et tegn på deres tilhørsforhold til Kristus. Tertullian, en af oldkirkens store teologer, opfordrede kristne til at gøre korsets tegn ofte for at minde sig selv om deres dåb. At gøre korsets tegn er at gengive sit

forhold til Kristus, og vi katolikker gør det ofte i forskellige sammenhænge. Bert Ghezzi, en forfatter, der har skrevet mange bøger om katolsk spiritualitet og katekese, redegør for dét, han betegner som de seks forskellige betydninger af tegnet i sin bog *Sign of the Cross: Recovering the Power of the Ancient Prayer*:

For det første er dét at gøre korsets tegn det samme som at bekende sin tro på Faderen, Sønnen og den Hellige Ånd. Man aflægger da med andre ord en kort udgave af trosbekendelsen.

For det andet er korstegnet et *sakramentalie*; det er en fornyelse af dåbens sakramente. Det udtrykker, at vi er døde og opstandne med Kristus, og det er et fysisk udtryk for (og samtidig en bevidstgørelse af) den enkeltes inkorporation (indlemmelse) i Kristi legeme.

Videre markerer korstegnet, at man er discipel. På samme måde som et mærke på en slave, et husdyr eller en soldat skulle markere, hvem der ejede dem, eller hvem de hørte ind under, så markerer korstegnet, at vi tilhører Kristus – at vi følger Ham. Dette indebærer også, at vi ikke længere tilhører os selv og er vor egen herre, men at Han er vor Herre og Mester.

Korset er et symbol for bl.a. lidelsen, og når lidelsen kommer ind i et menneskes liv, f.eks. når vi bliver syge, er korsets tegn et udtryk for accept. Da bliver vi mindet om, at Jesus blev menneske og led for os, og når vi gør korsets tegn, går vi ind i et nærvær af Kristi lidelse, og vi udtrykker vor villighed til at tage imod lidelsen som en deltagelse i Kristi lidelse. For os bliver vor egen lidelse på denne måde aldrig meningsløs eller ensom. Vi lægger vor lidelse til Kristi lidelse, som er frelsens lidelse.

En central pointe hos kirkelærerne, som er Kirkens største teologer gennem tiderne, er, at korsets tegn giver beskyttelse mod djævelen. Når man gør korsets tegn, er det en besked til Den onde om, at man ikke er interesseret, og at han skal holde sig langt borte. Man siger til ham, at "Jeg tilhører Kristus. Gå til helvede med dig!" Korstegnet er en vældig stærk advarsel til Den onde.

Som et sjette og sidste aspekt påpeger Bert Ghezzi, at korsets tegn kan bruges som en hjælp til at få gjort ende på sine egne svagheder og tilbøjeligheder – alle de dårlige vaner, som hver af os har. Nogle af os er ofte vrede; nogle stadig fulde

af begær; andre bliver meget hurtigt ængstelige i alle slags situationer, og atter andre har det med at give sig i sine følelsers vold i ét og alt. Dette er som regel vore hverdagssynder, og de har arbejdet sig godt ind i vore reaktionsmønstre. Men når fristelsen er ved at komme over dig – så gør korsets tegn! Dette vil øjeblikkelig kunne hjælpe dig til at få bugt med dit problem. Kristus er der nemlig altid for dig i dit liv – og ved Guds nådes kraft klarer vi at slippe synden.

At gøre korsets tegn har med andre ord vældig dyb mening, meget mere end mange er klar over. At bruge det seriøst er med til at udvikle vort liv i Kristus: det er i sig selv en form for bøn, og det er til hjælp for enhver af os.

Af: Camilla Cselenyi

Korstegnet: hvordan og hvornår?

Når vi vågner, og før vi sover, gør vi det. Før vi træder ind i en kirke, dypper vi fingrene i vievand, og tegner korsets tegn for at forbinde os med Kristus. Ved messens begyndelse og afslutning gør vi korsets tegn i fællesskab som menighed, så det er i Guds navn, vi deltager i og afslutter den hellige messe sammen, for derefter at gå ud og bringe dét videre, vi selv har modtaget. På samme måde gør katolikker korsets tegn før og efter individuelle bønner som en bekendelse til den Gud vi tror på og beder til. Det samme kan vi gøre, før vi giver os i kast med store udfordringer for at bede Gud være med os i det, der skal ske, så Hans hjælp og Hans kraft er med os og vi ikke er henvist til vore egne kræfter. Præsten tegner korsets tegn over os, når vi modtager sakramenter, og når han velsigner os, og da har det en særlig kraft, fordi præsten gør det som Kristi stedfortræder.

Pave Innocens III (1198-1216) udsendte en instruktion i, hvordan man bør udføre korsets tegn: Korset tegnes ved at føre højre hånd fra pande til bryst og derefter fra venstre til højre skulder, mens man beder. "I Faderens, Sønnens og Helligåndens navn. Amen". Korsets lodrette bjælke skal minde os om, at Kristus nedsteg fra Himlen til jorden. Den vandrette bjælke symboliserer, at fra det jordiske liv skal vi gå ind til den himmelske herlighed, som Kristus gjorde det, og vi mindes Hans kærlighed til os. Korsets tegn udføres af romersk-katolske troende med åben hånd, mens kristne fra den ortodokse kirke bruger tre fingre

som symbol på Treenighedens tre personer. Under messen, før evangeliet læses, tegner vi tre små kors for pande, mund og bryst. De skal symbolisere, at vi vil modtage evangeliet med åbent sind, bekende det med vor mund og bevare det i vort hjerte.

Korsets tegn må aldrig blive en overfladisk gestus, brugt som en slags besværgelse eller "held og lykke"-handling. Med den tilhørende bøn til Treenigheden er det et kraftfuldt tegn, der forbinder os med Kristus og bekræfter vores identitet som kristne. Kristus har sagt: »Hvis nogen vil følge efter mig, skal han fornægte sig selv og tage sit kors op og følge mig" (Matt. 16,24). Korsets tegn minder os om dette, og når vi følger Kristus, vil Han være sammen med os, når vi bærer vort kors. Korsets tegn skal altid udføres med ærbødighed over for dette.

Af: Birgit Bidstrup Jørgensen

Når Gud giver mere, end du kan klare

"Gud vil ikke give dig mere, end du kan klare".

Denne frase hører man af og til den ene kristne sige til den anden. Meningen er at trøste den anden, men den, der hører udtrykket, føler sig ikke altid trøstet. For når Gud har tilladt, at han står over for disse udfordringer, og han frygter, at de er ved at knække ham, så kommer udtrykket til at betyde, at han burde kunne klare udfordringerne. Hvis han ikke kan, må han jo være for svag. Og i ordene "end du kan klare" ligger, at det er ham selv, der skal klare det. Er Gud sådan? Og er det kærligt af os at sige sådan til andre?

Diakon Michael Nevin har skrevet en kort artikel om dette: *"When God gives more than you can handle"*. Her fortæller Michael Nevin bl.a. om den følelse af afmagt, han selv oplevede, da hans kone fik kræft. Hvordan skulle de klare dette? Ville de være stærke nok til at klare de udfordringer, som Gud regnede med, de kunne klare, siden han tillod dette?

Men man må se udtrykket i den større sammenhæng, hvor det hører hjemme, skriver Nevin, og henviser til, at det kunne stamme fra Paulus' 1. brev til Korinterne v 13: "Gud er trofast; han vil ikke tillade, at I fristes over evne, men vil sammen med fristelsen også skabe udvej, så I ikke bukker under".

Fristelsen, der tales om, kan være til at synde eller til at opgive håbet og give sig hen til en følelse af afmagt. Sikker er det, at vi som mennesker kan stå i situationer, hvor vi synes, vi lider mere, end vi kan håndtere.

I Mattæusevangeliets fortælling om vandringeren på søen (kap 14, 22-33), står Jesu disciple over for en krise, som var mere, end de kunne håndtere. Jesus vidste, at disciplene stadig manglede tro, så han sendte dem ud på søen alene, selv om en storm trak op. Selv gik han op for at bede alene på bjerget. Mens disciplene var i stormen hele natten, oplevede de ikke alene den fysiske trussel fra stormen, men også den lidelse, der kommer af at stå over for døden.

Mens det stadig var mørkt, og båden stadig kæmpede med bølgerne, så de Herren komme gående hen imod dem på vandet, og de blev bange, fordi de troede, han var et spøgelse. Da talte Jesus til disciplene: "Vær frimodige, det er mig, frygt ikke!" Vi har lov til at tro, at når vi oplever stor lidelse i livet, og det føles som at være i en båd, der er ved at kæntré, så kommer Jesus til os med de samme ord.

Peter lærte, at svaret på lidelse og prøvelser er fuldstændig tillid til Herrens hjælp. For så længe Peter troede på Jesus, kunne han gå på vandet, da Jesus kaldte ham hen til sig. Men han sank, da hans opmærksomhed flyttede sig fra troen på Jesus til hans egen frygt for, om han nu også kunne gå på vandet. Gud kan håndtere vore problemer, når vi stoler på Ham.

Når vi husker på dette, kan vi måske vende udtrykket "Gud vil ikke give dig mere, end du kan klare" og i stedet sige til vore medmennesker, at:

"Gud vil ikke give dig mere, end Han kan klare". For når vi stoler på Gud, så har Han lovet at være med os alle dage, indtil verdens ende.

Af: Birgit Bidstrup Jørgensen

Med inspiration fra Michael Nevin

<http://thecatholicspirit.com/faith/focus-on-faith/sunday-scriptures/god-gives-can-handle/>

Børneundervisning efterår 2018

Datoer meddeles efter sommerferien.

Messer i Skt. Elisabeths Kirke

Lørdag kl. 15.30: Søndagsmesse

1. Lørdag i måneden samt i hele oktober måned kl. 15.10: Rosenkrans

Ingen messe på søndage.

Onsdag kl. 17.30: Hverdagsmesse og vesper.

Torsdag kl. 08.00: Hverdagsmesse

Se opdateret kalender på www.katolsk-vestsj.dk. Her findes også opslag om andre arrangementer, f.eks. katekeser for voksne.